

PERSBERICHT

April 2023

Verslag aan het Vlaams Parlement

Voortgang relanceplan Vlaamse Veerkracht

De Vlaamse Regering heeft in september 2020 een Vlaams relanceplan met 180 projecten opgesteld, waarmee het de gevolgen van de COVID-19-pandemie tracht op te vangen en een veerkrachtiger Vlaanderen wil uitbouwen. Daarvan maken 55 projecten ook deel uit van het nationaal relanceplan, waarvoor Vlaanderen Europese middelen bekomt. Het Rekenhof heeft op verzoek van het Vlaams Parlement de informatiekwaliteit van de vijfde voortgangsrapportage van de Vlaamse Regering over de relanceplanuitvoering geëvalueerd. Die rapportage gaf de stand van uitvoering eind december 2022 weer. Het Rekenhof concludeerde dat tegenover de rapportage eind 2021 een vooruitgang merkbaar is, maar dat vooral inzake de omschrijving van mijlpalen, de bepaling van streefwaarden en de beschrijving van realisaties nog een ruime marge tot verdere verbetering bestaat. Bovendien is de financiële rapportering inhoudelijk niet bijgestuurd ten opzichte van vorig jaar. De Vlaamse overheid geeft ook onvoldoende aan hoe ze haar engagementen in de afspraken met Europa nakomt. Er zijn ten slotte indicaties dat een aantal projecten vertraging heeft opgelopen.

Vlaams relanceplan

Om de gevolgen van de COVID-19-pandemie op te vangen en een veerkrachtig Europa uit te bouwen, richtte de Europese Unie begin 2021 een fonds op, waaruit België voor zijn nationaal plan voor herstel en veerkracht (NPHV) van april 2021 aanvankelijk 5,9 miljard euro subsidies zou kunnen ontvangen. In het NPHV zijn 55 Vlaamse projecten vervat, waarvoor Vlaanderen bijna 2,3 miljard euro steun zou ontvangen. Intussen is duidelijk geworden dat België door de sneller dan verwachte heropleving van de economie, minder middelen uit het herstelfonds zal ontvangen. Het Vlaamse aandeel verlaagt bijgevolg tot 1,9 miljard euro. In september 2020 had de Vlaamse Regering al een eigen, ruimer Vlaams relanceplan voorgesteld, met in totaal 180 projecten. In 2022 is daar ingevolge de Oekraïne-crisis nog één project bijgekomen. Voor 159 projecten, inclusief de Europese, is in de begroting een eenmalige coronaprovisie van 4,3 miljard euro ingeschreven; 22 (hervormings)projecten zal Vlaanderen met reguliere middelen betalen. Het Rekenhof heeft op verzoek van het Vlaams Parlement de financiële informatie geëvalueerd die de Vlaamse Regering heeft verstrekt in de voortgangsrapportage van eind 2022 (VGR 2022), alsook de kwaliteit van de voortgangsrapportering, meer in het bijzonder de voortgangsbeschrijvingen, mijlpalen en outputindicatoren.

Financiële voortgangsinformatie

In de begrotingsjaren 2021 en 2022 heeft Vlaanderen respectievelijk 1,7 en 2,4 miljard euro uit de relanceprovisie vastgelegd, en respectievelijk 0,3 en 1,0 miljard euro vereffend. Een saldo van 182,8 miljoen euro vastleggingskredieten verviel eind 2022. De VGR geeft geen duiding bij deze onderbenutting van de beleidsruimte. De vereffeningskredieten 2022 bleven voor 582,1 miljoen euro ongebruikt door, onder meer, een overraming van budgetten, een vertraagd projectverloop of uitblijvende subsidiebeslissingen.

Zowel in 2021 als in 2022 ontbrak (financiële) rapportering over de 22 hervormingsprojecten. Noch de VGR, noch de beleids- en begrotingstoelichting verstrekken daarover duidelijke cijfers.

De uitvoeringscijfers over de projecten sloten ook in 2022 aan met de boekhouding, mits rekening wordt gehouden met enkele correcties. Alle aangerekende transacties hielden ook inhoudelijk verband met de relanceprojecten. Dat de relanceprojecten inhoudelijk sterk verschillend van aard zijn, bemoeilijkt de interpretatie van de kern- en geaggregeerde cijfers in de VGR, die bovendien cumulatief, en niet per jaar, zijn weergegeven. De informatie op projectniveau is vaak ontoereikend voor een volledig zicht op de financiële impact ervan. Het Rekenhof formuleerde deze opmerkingen al vorig jaar, maar de Vlaamse Regering stuurde de VGR nog niet bij.

Informatie over de globale projectvoortgang

Eind 2022 kwamen België en de Europese Commissie mijlpalen en indicatoren overeen, maar de VGR laat voorsnog niet toe na te gaan of en in welke mate Vlaanderen zijn afspraken nakomt doordat de intra-Belgische verantwoordelijkheden niet duidelijk zijn afgebakend, de mijlpalen en indicatoren in de VGR vaak niet voldoende overeenkomen met diegene die Europees werden bepaald, en de inbreng per project om de Europees bepaalde streefwaarde te halen, soms onduidelijk is.

Het Rekenhof onderzocht de voortgangsinformatie van de 181 projecten. Nagenoeg al deze projecten waren eind 2022 in uitvoering. Eén project was nog niet gestart en drie projecten waren pas gestart. Voor tien projecten beschreef het VGR de voortgang niet.

De VGR 2022 maakt gebruik van 1.682 mijlpalen, ruim 400 meer dan de vorige VGR. Meer dan 60% moest zijn gehaald in 2022. Volgens de VGR zou 55% van de mijlpalen gehaald zijn en 24% ervan zou worden gehaald volgens plan; 21% van de mijlpalen zou dus niet volgens plan worden gehaald. Het Rekenhof stelde echter vast dat de voortgangsvermeldingen in de VGR niet altijd consistent of voldoende genuanceerd zijn. De VGR bespreekt ook een selectie van kernindicatoren, maar kon door registratieproblemen nog geen totaalbeeld van de ongeveer 400 indicatoren geven. Bij ongeveer 46% van de indicatoren vermeldt de VGR overigens geen realisaties, zodat de vooruitgang van het project moeilijk te beoordelen is. Zonder rekening te houden met de onvolledige rapportering, zou meer dan 27% van de indicatoren met als streefwaarde 2022 of eerder, nog niet bereikt zijn.

Kwaliteit van de informatie over de projectvoortgang

Het Rekenhof onderzocht diepgaander de voortgangsinformatie over 74 projecten met een initieel budget van 20 miljoen euro en meer. De beschrijving van de projectvoortgang is voor 50 (68%) van de 74 onderzochte projecten volgens het Rekenhof toereikend. De helft van de projecten had ook voldoende én kwaliteitsvolle mijlpalen, wat een verbetering vormt ten aanzien van de VGR 2021. Twee derde van de projecten hanteerde geschikte en voldoende indicatoren, wat ook een duidelijke verbetering is ten aanzien van de VGR 2021. Het gebruik van streefwaarden en de vermelding van realisaties was echter voor te weinig projecten kwaliteitsvol. Er is dus nog ruimte voor verbetering wat de mijlpalen en outputindicatoren betreft.

De aanbevelingen voor een meer kwalitatieve rapportering over de projectvoortgang die het Rekenhof formuleerde naar aanleiding van de VGR 2021, zijn overigens nog niet of maar zeer beperkt uitgevoerd.

Reactie van de Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering heeft op 19 april 2023 geantwoord dat de kwaliteitsvolle rapportering over het plan Vlaamse Veerkracht arbeidsintensief is en blijft. Zij wees erop dat verdere vooruitgang in het leerproces wordt geboekt en ze zal daarbij de aanbevelingen van het Rekenhof in overweging nemen.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Voortgang relanceplan Vlaamse Veerkracht* is bezorgd aan het Vlaams Parlement. Het verslag en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).